

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA PRORAČUN

Sektor za sistem financiranja lokalnih skupnosti

Beethovnova 11, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 65 70

F: 01 369 65 89

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

Prosimo, da se pri odgovoru
sklicujete na našo številko.

ŽUPANOM IN
FINANČNIM SLUŽBAM

Številka: 410-119/2016/ **18**

Datum: 13. 2. 2017

Zadeva: Pojasnila o ugotovitvi presežkov pri posrednih uporabnikih

Z dopisom, št. 410-119/2016/3 z dne 7. 7. 2016, smo vam posredovali pojasnila o porabi presežkov vseh institucionalnih enot sektorja država, z dopisom, št. 410-119/2016/17 z dne 20. 1. 2017, pa smo podrobneje pojasnili izračun presežkov občin na podlagi 77. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (Uradni list RS, št. 80/16; v nadaljevanju: ZIPRS1718).

V prilogi vam pošiljamo še podrobnejša pojasnila o izračunu presežkov na podlagi 77. člena ZIPRS1718 pri posrednih uporabnikih (javni zavodi, javne agencije in javni skladi). Prosimo vas, da priložena pojasnila pošljete svojim posrednim uporabnikom.

S spoštovanjem,

Pripravil/i:

Brigita Repar
podsekretarka

Marija Arnuš
sekretarka

Vesna Milanovič
sekretarka

mag. Rajko PUŠ
vodja sektorja

mag. Saša JAZBEC
generalna direktorica

Priloga: 1x

Vročiti:

- občinam – po e-pošti

IZRAČUN IN PORABA PRESEŽKOV V SKLADU Z ZAKONOM O FISKALNEM PRAVILU ZA POSREDNE UPORABNIKE

1. Izračun presežka po Zakonu o fiskalnem pravilu

Za namen poenostavitve izračuna presežka pri institucionalnih enotah sektorja država po Zakonu o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, v nadaljnjem besedilu: ZFisP) se je v 77. členu podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (Uradni list RS, št. 80/16, v nadaljnjem besedilu: ZIPRS1718) določil način izračunavanja presežkov institucionalnih enot sektorja država tako, da so institucionalne enote sektorja država minimalno obremenjene, hkrati pa se tako izračunani presežek maksimalno približa pravilom metodologije ESA. V povezavi z izračunavanjem višine presežka je treba pojasniti, da bo v praksi prihajalo do razlik pri izračunu presežka skladno s 77. členom ZIPRS1718 (v nadaljevanju: presežek, izračunan po 77. členu ZIPRS1718) in ugotovitvi presežka po računovodskih pravilih. Obvezno ravnanje glede porabe presežka po 5. členu ZFisP je določeno le za presežek, izračunan po 77. členu ZIPRS1718. To pa pomeni, da se v primeru, če je presežek ugotovljen po računovodskih pravilih večji od presežka, izračunanega po 77. členu ZIPRS1718, razlika lahko porabi na način, kot je določen v drugih predpisih ali aktih o ustanovitvi institucionalnih enot sektorja država.

Ker je ZFisP začel veljati v letu 2015, so se presežki pri institucionalnih enotah sektorja država po ZFisP prvič izračunali v letu 2016 za leto 2015.

Presežek, izračunan po 77. členu ZIPRS1718, se za javne zavode in agencije izračuna tako, da se presežek po denarnem toku zmanjša za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva, ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in ki so evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter za neporabljena sredstva za investicije. Presežek, izračunan po 77. členu ZIPRS1718, za javne sklade pa se izračuna tako, da se presežek po denarnem toku zmanjša za neplačane obveznosti (razen za neplačane obveznosti iz naslova odplačila glavnice dolga), za neporabljene donacije in za neporabljena namenska sredstva.

Presežek, izračunan po 77. členu ZIPRS1718, mora posredni uporabnik zbirati na ločenem računu. V praksi to pomeni, da ga mora javni zavod oziroma javna agencija evidentirati na posebnem podkontu znotraj *podskupine kontov 985*, priporočen je *podkonto 985800 – Presežek po Zakonu o fiskalnem pravilu*. Za javne zavode, ki so na podlagi zakona tudi lastniki premoženja, kot so univerze, pa je priporočeno, da se ta presežek evidentira v okviru *konta 9412*, na *podkontu 941280*. Javni sklad mora presežek, izračunan po 77. členu ZIPRS1718, evidentirati na posebnem podkontu v okviru *konta 9403*, priporočen je *podkonto 940350 – Presežek po Zakonu o fiskalnem pravilu*.

Javni zavod oziroma javna agencija skladno z računovodskimi pravili ugotovi presežek po obračunskem načelu oziroma po načelu nastanka poslovnega dogodka. Presežek, ugotovljen po obračunskem načelu, se zmanjša za presežek, izračunan po 77. členu ZIPRS1718. Razlika presežka (po predvidevanjih bo presežek po obračunskem načelu vedno večji od presežka,

izračunanega po ZIPRS1718) se skupaj z neporabljenimi presežki preteklih let, porabi v skladu s predpisi in akti o ustanovitvi posamezne institucionalne enote.

Primer izračuna presežka prihodkov nad odhodki za javne zavode in agencije na podlagi petega odstavka 77. člena ZIPRS1718

1. Izračun presežka prihodkov nad odhodki po denarnem toku iz evidenčnih knjižb (R7>R4)

R7 (od skupine kontov 70 do 78) plus skupina kontov 50

minus

R4 (od skupine 40 do 45) plus skupina kontov 55

= Presežek X

Opozorilo: Če javni zavod ali agencija izračuna presežek odhodkov nad prihodki po denarnem toku, ne izračunava presežka po 77. členu ZIPRS1718.

2. Izračun presežka prihodkov nad odhodki po denarnem toku po 77. členu ZIPRS1718

Presežek X

minus

vse obveznosti (R2 + R9) po bilanci stanja na dan 31. 12. 2016
(oziroma iz poslovnih knjig)

= Znesek Y

Opozorilo: Pri podskupini kontov 980 so neporabljena sredstva za investicije razlika med obveznostmi in sredstvi v analitični evidenci (980 > R0 (od 00 do 05)).

Znesek Y predstavlja izračunani presežek po ZIPRS1718. Priporočeno je, da se za evidentiranje tega presežka uporabi podkonto 985800 - Presežek po Zakonu o fiskalnem pravilu.

Javni zavod ali javna agencija v letnem poročilu navede izračun tega presežka v okviru računovodskih pojasnil. Če javni zavod ali javna agencija izračuna negativni znesek, torej presežek odhodkov nad odhodki po načelu denarnega toka, ne evidentira na skupini kontov 985 ničesar.

3. Presežek prihodkov nad odhodki po načelu poslovnega dogodka

Na koncu leta, po zaključnih knjižbah v poslovnih knjigah, se z upoštevanjem računovodskih pravil po načelu nastanka poslovnega dogodka, ugotovi presežek prihodkov. Znesek se evidentira v podskupini kontov 985***.

4. Evidentiranje presežka prihodkov po načelu denarnega toka med presežek prihodkov nad odhodki po načelu poslovnega dogodka

Ugotovljeni presežek prihodkov nad odhodki po načelu poslovnega dogodka (985***)

minus

Znesek Y (izračun presežka po ZIPRS1718, podkonto 985800)

= Znesek Z (To je presežek prihodkov nad odhodki po načelu poslovnega dogodka, ki se nameni za ostalo, po predpisih, ki urejajo delovanje javnega zavoda oziroma javne agencije, kot doslej).

Ta del presežka ostaja evidentiran na osnovnem podkontu presežka, v okviru podskupine kontov 985***, dokler se po sklepu ne razporedi za določene namene.

Javni sklad razliko presežka med presežkom, ugotovljenim skladno z računovodskimi pravili, ki veljajo za javne sklade, in presežkom, izračunanem po 77. členu ZIPRS1718, skupaj z neporabljenimi presežki preteklih let, porabi v skladu s predpisi in akti o ustanovitvi posamezne institucionalne enote.

2. Poraba presežka po Zakonu o fiskalnem pravilu

ZFisP določa možnost porabe presežkov v primeru, ko je institucionalna enota sektorja država zadolžena in v primeru, ko nima dolgov (upoštevajo se dolgovi, ki se evidentirajo v okviru skupine kontov 25 in 96).

Presežek, izračunan po ZIPRS1718, oziroma presežek evidentiran na posebnem podkontu, se lahko uporabi:

a) če je institucionalna enota sektorja država zadolžena: le odplačevanje glavnice dolga (del glavnice, ki zapade v plačilo v tekočem letu), pri čemer je potrebno v primeru, da so presežki večji od obveznosti za odplačilo glavnice dolga, ostanek hraniti dalje in vse, dokler je institucionalna enota zadolžena, presežke porabljati izključno za odplačevanje glavnice dolga v naslednjih letih;

b) če institucionalna enota sektorja država nima dolgov: za enega ali več navedenih primerov:

- za financiranje primanjkljajev v obdobjih podpotencialne ravni BDP (Slovenija bo v letu 2017 v obdobju podpotencialne ravni BDP), kar pomeni, da v kolikor ob pripravi finančnega načrta institucionalna enota v njem izkazuje primanjkljaj, tega lahko pokrije s skupnimi presežki, izračunanimi po 77. členu ZIPRS17118, ki jih izkazuje na posebnem podkontu;

- za financiranje izpada prihodkov oz. povečanja izdatkov zaradi okoliščin iz prvega odstavka 12. člena ZFisP, to je resen gospodarski upad ali neobičajen dogodek, na katerega ni mogoče vplivati in ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja država (izjemne okoliščine za leto 2017 niso ugotovljene),
- za financiranje investicij v naslednjih letih (samo pri tistih institucionalnih enotah sektorja država, ki imajo premoženje v lasti).

Četrti odstavek 5. člena ZFisP določa, da se izjemoma lahko ob soglasju ustanovitelja, presežki uporabijo tudi za povečanje premoženja tistih institucionalnih enot, ki imajo v skladu z zakonom premoženje v lasti. Z navedeno določbo so mišljeni predvsem javni skladi in sicer predvsem iz razloga, ker zakon določa minimum premoženja, ki ga mora imeti sklad v lasti in bi bil v nasprotnem primeru izpolnjen pogoj za njegovo prenehanje.

Peti odstavek 5. člena ZFisP določa, da, ne glede na drugi, tretji ali četrti odstavek tega člena, lahko po postopku in v primerih, ki so določeni s predpisi, ki urejajo javne finance, ustanovitelj institucionalne enote sektorja država zahteva vplačilo presežkov javnih prihodkov nad javnimi izdatki v proračun ustanovitelja. Ker javnofinančni predpisi še ne določajo, v katerih primerih ustanovitelj institucionalne enote sektorja država lahko zahteva vplačilo presežkov javnih prihodkov nad javnimi izdatki v proračun ustanovitelja, ustanovitelj vplačil presežkov, izračunanih po 77. členu ZIPRS1718 v svoj proračun ne more zahtevati, lahko pa zahteva vplačilo razlike presežkov med presežkom, izračunanim skladno s 77. členom ZIPRS1718, in ugotovljenim presežkom po računovodskih pravilih.